

L'Esquella de la Torratxa

ANY LIII - Núm 2585 - 15 cts. - Atrassats 30

PUJARI

EL NOU CODI

—Vés amb precarió, que pots r ambé e: pot to-
car a tu, anar a l'ombra.

Carquinyolis BERENGUER

Han fracassat el «Numància»
i el «Jesús del Gran Poder»
perquè ningú d'ells menjava
carquinyolis Berenger.

oo CALDES DE MONTBUY oo

Banquets ben servits al HOTEL ORIENT

Rambla del Mig, 20
BARCELONA

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties,
gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorràgia* (purgacions),
amb totes les seves manifestacions, *uretritis*,
prostatitis, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc.,
de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*,
cistitis, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona,
per cròniques i rebels que siguin, es guareixen
aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor
Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense
injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes
ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva
malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses*
(llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*,
urticària, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions
de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment
amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació
depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la
renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut,
resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració
de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc.,
restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a
l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*,
espermatòria (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*,
mal de cap, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*,
trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*
o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i
radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament
són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós.
Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos
(vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i
servar fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi
de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Teatre Català NOVEDADES

Avui, divendres, nit, a tres quarts de deu

ELS APRENSIUS

Un acte, de PRUDENCI BERTRANA

Estrena de l'obra en tres actes, del poeta R. VINYES

QUI NO ÉS AMB MI...

Demà, tarda, 4 ACTES, 4. **Un Cap de Trons** i **La Baldirona**. Nit, **Hom les prefereix rosses** i **Qui no és amb mi...** Diumenge, a dos quarts de quatre. **Els Pastorets**, amb els Reis d'Orient, que obsequiaran la menudalla. A tres quarts de sis i nit, a les deu, **Qui no és amb mi...** i **Cura de Moro**.

Es d'espata en Comptaduria

Aviat: representacions del **Gran Guinyol de Paris**.

Blenorràgics:

No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els

Cachets Neisserinos

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la capsa: 5'50 pessetes

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

La S. D. C.

El nostre estimat amic Josep Maria Junoy és un home perillós, perquè és un home extraordinàriament simpàtic. Té aquella atracció, aquella cordialitat, aquell tracte social que fa d'ell una de les persones més estimables i civilitzades que tenim a casa nostra. "Azorín", que pateix de tenir aquella repulsió que es diu "antipatia", parla en una obra teatral que fou patejada sorollosament

— "Brandy, mucho brandy" — de la simpatia, i l'ancmena ai "aque'l algo". Doncs bé, "aque'l algo" de Azorín és el que té el nostre illustre amic.

Per aquesta simpatia nosaltres l'hem admirat sempre: no hem fet mai brometa en quant a la seva rectificació moral, no hem reproduït mai cap d'aquelles caricatures volterianes que publicava a l'antic i difunt "Papitu", al costat, per exemple, d'una nota fonamentalment religiosa; per aquesta mateixa simpatia, en quant ha volgut realitzar una obra cultural com la de dotar a Catalunya d'una revista a l'estil de "La nouvelle revue française", l'hem ajudat amb la nostra cordialitat sincera; quan tot el que ha fet, nosaltres hem tingut una vera satisfacció en corejar-lo... Però l'amic Josep Maria Junoy comença a abusar una mica de la nostra confiança, i en dir nostra, estic convençut que parlo en nom de molta gent jove que ha quedat decebuda de la realització de tot quant ha fet l'amic Josep Maria Junoy...

Nosaltres no volem pas que l'eclecticisme de la seva revista estigui en contraposició amb les seves particulars creences; però ja que ells demanen que tots els que col·laborin en l'obra a realitzar tinguin en compte les particularitats també del homes liberals que hi presten el seu concurs... Fer una revista eclèctica, però en la qual l'eclecticisme és una fórmula per fer passar de contraban doctrines i teories de l'altra banda a casa nostra, no ens sembla gens bé

I diem això no tan sols pel que s'ha fet fins ara, sinó pel que pensa fer-se. Al marge de la publicació cultural s'organitza sempre tenint en compte la simpatia i el silenci de tothom, una mena de Comitè de censura al qual s'ha de combatre de primer antuvi, perquè si no, no hi seríem a temps... Fixin-s'hi bé: s'ha fundat una "Secció de Difusió Cultural" — la S. D. C. amb la qual es proposa intervenir en tota la vida cultural catalana. Res més que es proposa a tota la gent de Catalunya, particulars i col·lectivitats que s'aconsellin d'aquest Comitè per a comprar els llibres, per a organitzar conferències, per a tota mena

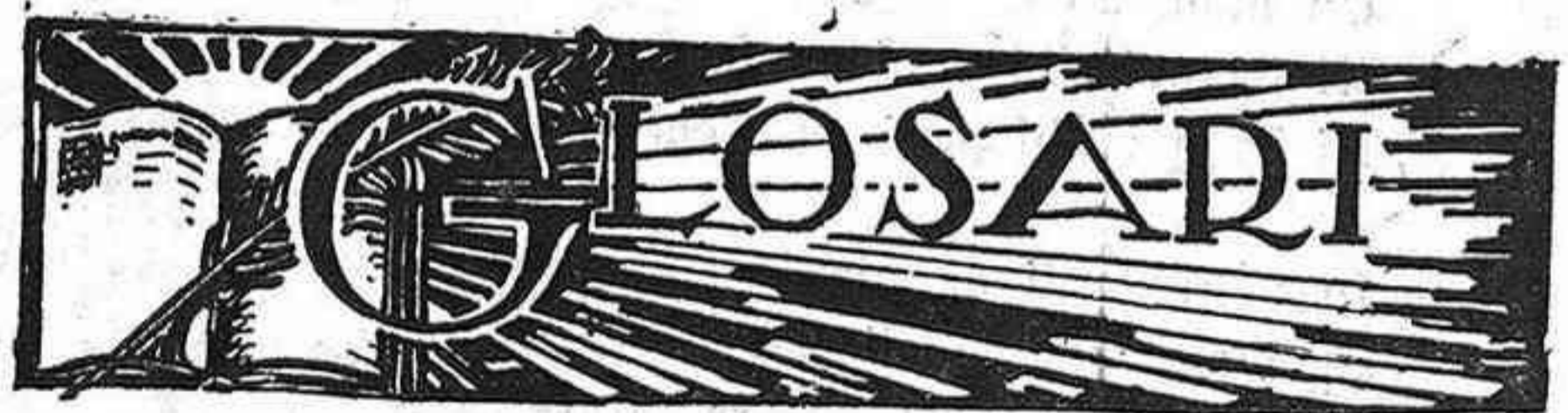
d'actes culturals... Això sembla d'una bona fe extraordinària; però si tenim en compte el que ja s'ha fet a "La Nova Revista" amb l'excusa d'un principi moral, hem de pensar el que serà aqueix comitè...

De primer procuraran endinsar-se a casa nostra — és a dir, a casa de tota mena d'elements d'esquerra — donant indicacions de llibres anodins: és a dir, aconsellaran que comprin, per exemple "El moble a Xina", d'un home d'esquerra com Joan Sacs i un llibre missional del Pare Miquel d'Esplugues o de Josep Maria Capdevila... Clar, quan se'ls critiqui diran: — Però, homes de Déu, si nosaltres som tan eclèctics que donem a comprar obres de "Joan Sacs" i de Josep Maria Capdevila, a la vegada... Però el llibre del primer serà un llibre negat a tota doctrina política i l'altre d'una influència més o menys aguda en el lector... I passats els primers temps, només aconsellaran les obres que hagin tingut l'aprovació del Bisbat barceloní...

I a això hem d'oposar-nos-hi els homes d'esquerra, les publicacions liberals, els editors amb un esperit obert a totes les inquietuds... En l'hora en què s'inicia sobre el poble una reeducació liberal en donar de nou les pàgines ardents del "Contracte Social", de Rousseau; "Diccionari filosòfic", de Voltaire; "La monja", de Diderot; Faust", de Goethe; "La relíquia", de Eça de Queiroz...

Es per això que combatrem seriosament o fent-hi broma, encara que poca broma se'n pot fer, perquè l'assumpte és greu, molt greu, massa greu.

FRANCESC MADRID

GARROFA I PALLANGA: MAL GUST

Com cada any, "Els Pastorets" han invadit els escenaris del teatre nostrat. D'aquesta invasió són molts els que se n'alegren: tots els ximples, tots els ignorants, tota la gent inculta que no sap llegir ni escriure.

Hi ha, també, en aquesta invasió, un factor importantíssim: el de la tradició. Oh, la tradició! La tradició és una cosa molt respectable, a casa nostra, i que estimem molt. Sense la tradició no sabriem, no podríem viure.

En aquest cas, la tradició és la beneiteria, el mal gust. Conseqüència: no sabem, no podem viure sense la beneiteria, sense el mal gust.

Barcelona, 1929. Teatre Català. Els Pastorets, Garrofa i Pallanga i demés comparsa infecta. Els actors del teatre català, cantant i ballant per a divertir els amics de la bestia.

Immediatament, pensem en el teatre d'art. En el teatre d'art que tenen les altres nacions i que aquí demanem en va. Cal una escombrada enèrgica i ràpida. Encara que amb

l'escombrada s'ofengui la tradició. Cal posar-se davant de la tradició, i en una actitud valenta, sempre que la tradició no ho sigui d'intelligència i bon gust.

Els pastorets, els Garrofes i els Pallauges, són tot el contrari de la intelligència i el bon gust, són, precisament, la negació de la intelligència.

Hem d'abominar d'aquest foment a la bestiesa. Hem d'abominar d'aquestes freqüents irrupcions de la bestiesa.

El teatre ha d'ésser una cosa més noble, més digna.

Els actors han d'ésser quelcom més que clowns de pista.

I, sobretot, als infants se'ls pot oferir un espectacle més bell i més educatiu que el dels Garrofes i Pallauges. A Catalunya, encara que es cregui el contrari, el teatre per a infants està per fer. Perquè teatre per a infants no vol dir cursileria, grolleria, ridícula. Més que en cap altre gènere, convé en aquest del teatre per a infants, intelligència, bondat i comprensió.

Els Garrofes, els Pallauges i altres personatges indesitjables, són indignes d'ésser oferts en espectacles a les pupilles cànides dels infants.

Guerra als Garrofes i Pallauges! o sigui: guerra a la bestiesa!

VIRAT

El Bosc

De nin, un jorn, em perdí dins el bosc.
Un hom, un dia o altre, del bosc sent la feresa.
Hi ha qui s'hi perd en fer-se fosc.
Hi ha qui s'hi perd en plena juvenesa.

Jo m'hi perdí de nin i sento encara
aquella por i aquell neguit.
Exasperat cridava: "Mare, Mare...!"
i sols el bosc oïa aquell meu crit.

I com més caminava, més perdut,
com més perdut, més em desesperava
i caminava i caminava
inquiet dins la quietud.

A cada pas sentia un nou esglai
i un nou neguit de tornà enrera
i el bosc espès no s'acabava mai
i no sabia mai on era.

La vida és un gran bosc misteriós
on ens vam perdre quan vam neixe';
esmaperduts, sentim totes les pòs
i no ens hi val cap queixa.

Bosc endins!... Bosc endins!... i cau la tarda.
Una font xiuxiueja vora el torrental
i ens fa sentir la basarda
de veu baixa de lladres vora el camí ral.

I ens girem espantats, però, al darrera
un arbre estén una ombra d'aspecte crimina.
com si estengués, severa,
tota la por del bosc pel camí ral.

I sentim un calfred al moll de l'os
i un esgarip esquinça els vents,
una esgarrifança ens ressegueix el cos
i el llop gros del silenci ens reganya les dents.

El bosc s'eixampla paorós i ombríu,
la font ens va espantant amb sa complanta
i cada ocell que arriba cercant niu
fa un brogit amb les ales que ens espanta.

Una branca que es mou ens desdelita;
tot és ombres que vaguen dins la nit,
i la nit, bosc endins, és infinita,
i el vent fa un crit,

i fa saltar les ombres una a una,
després les remou totes d'un plegat
i a cavall de les ombres riu la lluna
com si es burlés de nostra malvestat.

I les soques tortuoses són figures
d'aquells contes de por que ens van contar,
i sentim totes les paüres
i no ens hi val res el plorar.

La vida és un gran bosc misteriós
on ens vam perdre quan vam neixe';
esmaperduts, sentim totes les pòs
i no ens hi val cap queixa.

I ve el matí. Benhaja el matí d'or
que les ombres espanta;
benhaja el dolç matí del cor,
que és el bosc de la vida quan tot canta.

I poc a poc retrobem el camí
de la nostra ventura,
i caminem per arribar a la fi,
i entrem a casa, que és la sepultura.

O de nin o de gran, qui no es perd dintre el bosc?
Tothom, un dia o altre, n'ha sentit la feresa
Hi ha qui s'hi perd en fer-se fosc.
Hi ha qui s'hi perd en plena juvenesa.

I la vida és un bosc misteriós
on ens vam perdre quan vam neixe',
i esperem el matí amb totes les pòs
i no ens hi val cap queixa.

SALVADOR PERARNAU

AQUEST NUMERO

HA ESTAT VISAT

PER LA CENSURA

El somni d'una nit d'hivern

Poema estrafolar

Són les set d'una tarda qualsevol del mes de Gener; cau una pluja fina i persistent, que encara que dura ja tot el dia, no porta pas senyals d'acabar; és una d'aquestes nits que aquí, a Barcelona, no abunden gaire, i en les que el senyor Esteve no gosa a sortir de casa per por del reuma o d'algun altre atac de dolor com el que va tenir de resultes de l'última mullena; les portes de les botigues van tancant-se, i les dependentetes gentils i empolainades, es llencen al carrer, contentes d'haver acabat una altra jornada de treball; als reflexos dels fanals d'un auto, es veu

caure la pluja que llueix sobre l'empedrat dels carrers o la negror dels paraigües. Jo, assegut davant la meua taula de treball, envoltat de llibres i d'idees a les quals em veig impotent per donar vida, contemplo l'etern Full en blanc, que en les meves hores d'insomni he vist ple d'imatges, que, joganeres, semblava que es reien de la meua falta de valentia per dir ço que he pensat; el full en blanc em diu que ja és hora que li doni vida, que ja ha passat un altre any i encara és verge d'idea. Llavors, recordant-me de tantes i tantes coses que senten immutables el pas dels anys i ni s'enfonsen ni nosaltres fem res per enfonsar-les, m'he sentit que la vergonya m'encenia les galtes; he tancat els ulls, i en tornar-los a obrir, era ja de dia... havia passat molt temps i tot restava igual com sempre.

JORDI ARMENGOL

ELS REIS

—No solament no m'han deixat res, sinó que m'han pres les sabates.

Un individu d'aspecte bastant miserable, visità no fa molt el senyor Estelrich. Aquest visitant volia, senzillament, que li regalessin un vestit.

—Vostè que vesteix tan bé, vostè que pot canviar de vestit cada dia... — implorà —, vostè que deu tenir tants de vestits complets, vostè que a més a més té un cor tan gran...

L'Estelrich va enternir-se. Després d'un moment de dubte, es féu treure un vestit i l'oferí al demandant. Era un vestit magnífic. No tenia ni genolleres, ni lluentors als colzes.

El seu visitant es desfeu en inclinacions i remerciaments. Estava emocionat.

—I, bé — preguntà el senyor Estelrich. — ¿No us va bé?

—Oh, senyor — respongué l'altre —, em complau tant, és una peça tan admirable, que per poder-la portar em calen també un parell de sabates, i, si això no és massa, una camisa, i, per acompanyar, el coll, una corbata... malva, si és possible... i, potser també, un parell de guants.

—Perfectament — convingué el senyor Estelrich —; encara hi vull afegir una altra cosa: un armari.

—Un armari?

—Sí, perquè tingueu lloc on guardar tot això.

LA FUNDACIO ETC.

Era l'altre dia a la nova taberna de Miguelito Borrull. Uns quants redactors de "La Publi" es presentaren a fer "juerga". Naturalment, si arriben a dir que eren redactors de "La Publi", poca broma haurien fet, però els nois, per rer més broma, es disposaren a canviar de nom...

Convidaren les gitanes a beure "manzanilla" i a menjar peix fregit, que, com ja poden veure, és per fer una "juerga" grassa...

En l'hora de les confessions, els redactors de "La Publi" digueren a les gitanes que eren homes de molt compromís i que no diguessin mai que havien estat allà:

—Mira, ves — li deia un "minyó" de "La Publi" a "La Tanguerita" —, este es Joan Estelrich, de la "Fundació Bernat Metge"; aquell otro, Manuel de Montoliu, també de la "Fundació Bernat Metge"; aquell pequeñito, es Chabàs, també de la "Fundació Bernat Metge"...

Quan se'n anaren, una gitana li preguntà a "La Tanguerita" amb qui havia estat, i la castissa ballarina, que entén una mica el català, va respondre:

—Hija, he estao con todo el Colegio de Médicos de Barcelona...

IMPOSTOS

—Vàrem tenir unes paraules, i passarem als fets. Multa de 25'50 ptes. Les 25, ja em van bé, però, i els 50 cèntims?

—Per impost d'espectacles.

A CASA DE L'OPTIC

—Vol llegir aquest lletrero? Entén el que diu?

—Ni ho entenc, ni comprenc en quin redimoni d'idioma està escrit, això!

LOGICA DE RESTAURANT

—Encara no ve, aquesta sopa? Fa més d'un quart que l'he demanada.

—Tingui present que és sopa de tortuga.

Art i Artistes

RESUM DE L'ANY

Ja en tenim un més, i tanmateix sembla que no ens fem vells. Si hem de jutjar per les demostracions artístiques de l'any passat, diríem que no ens movem de lloc ni passen dies; es tornen les exposicions i els mestres continuen pintant i esculpint amb les normes de sempre; els joves s'esforcen per seguir els passos llurs, i els beneïts fent extravagàncies que es pensen són noves i ja les coneixem fa un ramat de temps.

Com a demostracions públiques, tenim la malaurada Plaça de Catalunya, de la qual, com més se'n parla, més fàstig fa; i la propera exposició, que volem creure serà quelcom digne de Barcelona i del nostre art. De moment, saben ja d'algunes coses bones, de les millors la reconstitució d'un poble espanyol, encertat de conceptes i de factura; llàstima que resulta petit i corre perill que les empenes de la gent el tirin a terra.

Les antiguitats han estat a l'ordre del dia; mai no ens hauríem pensat que els mestres d'altres segles haguessin pintat tant. S'han venut els Rembrandt, els Murillo i els Van-Dyck a dotzenes, i els Rubens i altres pintors flamencs, a cabassos. El pobre Velàzquez no ha tingut tanta sortida, però l'any proper potser farà la pau; tot depèn del que treballin els tallers d'especialistes en obres d'art per a pagesos i nous rics, que encara en queden.

Valors nous en pintura se'n veu algun en perspectiva; ¿què faran l'any vinent? la major part axabacaran-se i ésser un més dels que segueixen el camí trillat dels qui han arribat a destacar-se. Els altres, cansats de vèncer dificultats, crear escola pròpia (?) a base de ximpleries modernistes, subconscients, & & i tal volta en quedi algun amb prou talent per a seguir treballant i ésser algú.

La nostra Diputació segueix fent via, i cal dir-ho ben alt: porta entre mans la reconstitució de la casa dels Canonges, del carrer de la Pietat, i ho fa amb tota la cura i el respecte que mereix. La Universitat Industrial, a més de que serà un model d'institucions culturals, d'arribar a bon fi, constituirà un nucli artístic dels més importants. Fins aquells que no estan d'acord amb tota l'obra feta pels actuals directors de nostra entitat provincial, han de reconèixer l'interès, la quantitat de treball i l'alt sentit artístic que presideix la tasca empresa.

Res més; esperem veure què donarà de sí l'any que entrem. A tots els companys d'art, fins a aquells que en les nostres crítiques hem tingut que picar-los la cresta, els desitgem encerts. Mai com ara, que nostra ciutat serà visitada per milers d'espanyols i d'estrangers, cal donar mostra de què l'art a Catalunya és quelcom de vivent i amb una ferma espiritualitat pròpia, sense haver de recórrer a copiar "trucs" ni escoles forasteres.

BORIEL

El defensor de Dalí

Ja heu vist la defensa que aquests dies, Josep Pla, ha fet de l'art o de l'antiart de Salvador Dalí. Amb aquest motiu, per les penyes literàries ha corregut una anècdota que no deix d'ésser picant.

Com recordareu, al passat saló de tardor, a Salvador Dalí li fou refusat, per immoral, un dels seus quadros. L'amo dels establiments Maragall, on tenia lloc l'exposició.

convidà, però, uns quants literats i artistes a veure'l. Entre ells hi havia Josep Pla. Tots plegats passaren a una sala reservada. En Pla, com a minyó ben educat s'estava, respectuosament, amb el barret a la mà. Però, sobtadament, en veure el quadro, féu un gest despectiu. S'enfonsà el barret al cap i digué, breument:

—Això, és una m...!

Després, girà sobre els seus talons i, sense afegir cap paraula més a la seva condemna despectiva, sortí del saló.

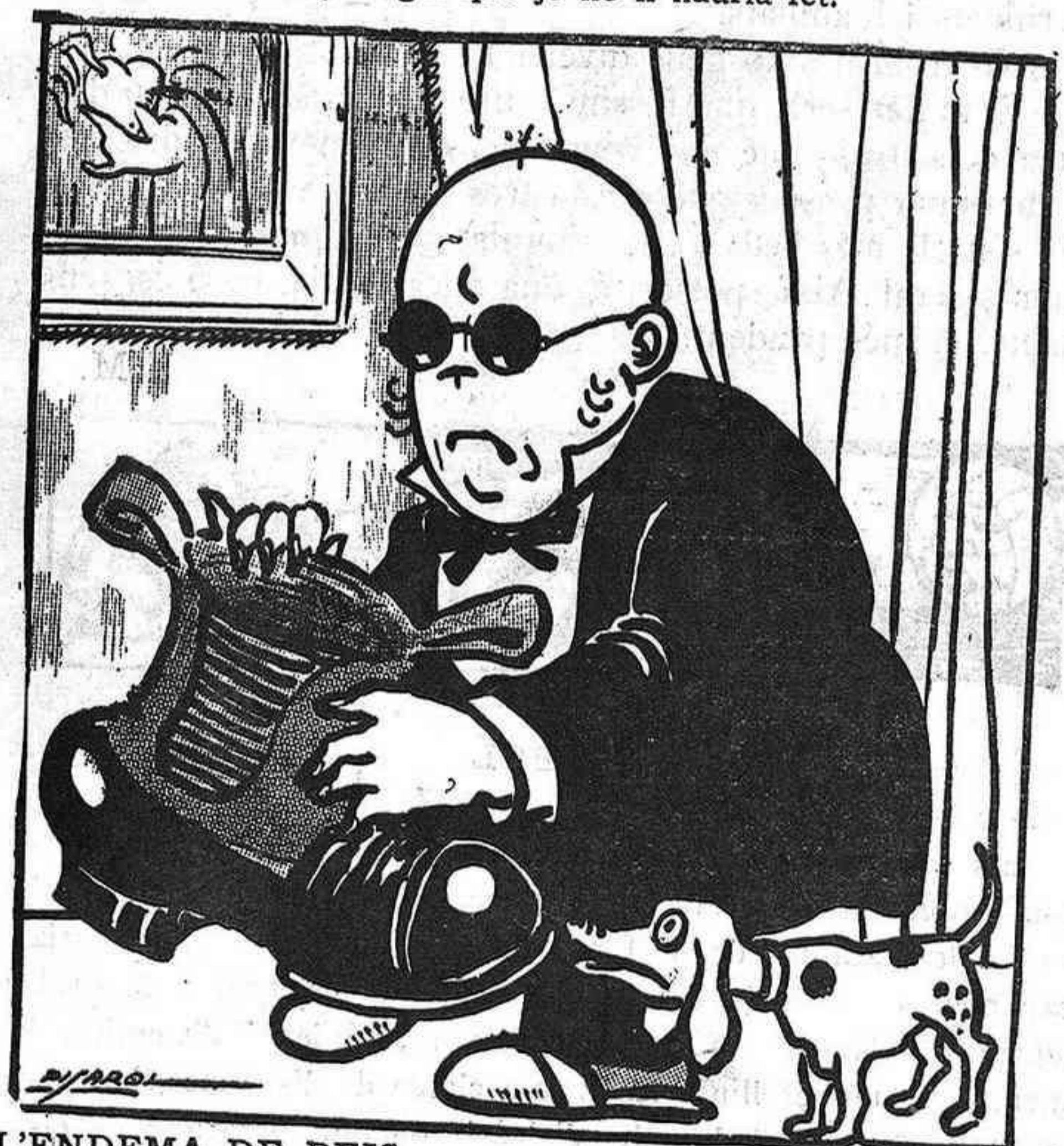

BEN DIT I MAL ENTES

—Aquest xicot, és fill seu?

—Sí, senyor.

—Doncs, cregui que jo no li hauria fet.

L'ENDEMA DE REIS

—Com cada any, ja se sap: res.

Anticipacions

Els marcians volen parlar-nos, no en cal dubtar. Els advertiments a hores fixes durant diversos dies seguits, aquests bombardejaments d'aeròlits, aquests coets lluminosos, són senyals prou clares, sobre les que no ens podem enganyar. Estan cansats de llur solitud planetària i desitgen d'entrar en comunicació amb nosaltres. Ens en fem càrrec.

Ara, això sí, no els aproven el desig. Ells no saben qui som nosaltres. Sens dubte, ells han arribat a un grau de civilització al qual es pensen que nosaltres hem arribat també, i tindran una decepció en adonar-se'n de l'endarriment en què vivim, o morim. Els sabrà greu el seu desig de simpatia. I nosaltres també ens en penedirem, car jo estic segur que això acabarà malament. Prou feina tenim a entendre'ns entre els terrestres. Si cal encara tractar amb els marcians, Déu sap quines complicacions ens sortiran!

Sense parlar de la política, ¿us imagineu quin esdevenidor ens espera des del sol punt de vista literari?

Els tenen, sens dubte, els seus escriptors, individus que, com ací a la terra, enlloc de viure, es passen el temps escrivint la vida dels altres, i lluitant enèrgicament per fer conèixer al públic el resultat de llur singular treball. Quan sàpiguen que ací hi ha lectors que devoren aquestes coses, ells voldran explotar-los. Es faran traduir. I, nosaltres, desgraciats, ens veurem obligats, per no semblar uns ignorants, d'estar al corrent d'aquesta literatura. Quin treball en perspectiva!

Això, sense comptar que nosaltres no som absolutament certs d'obtenir una reciprocitat. Si els marcians són més forts, boicotejaran els nostres autors, mentre nosaltres ens veurem obligats a llegir els seus. I el que serà més vexant és que potser aquests autors seran superiors als nostres. Els escriptors terrestres, seran, doncs, aleshores arruïnats i humiliats.

No trobem això gens divertit.

El millor seria que féssim veure que no sentim cap d'aquestes senyals que ens vénen del cel. No respondre res. I continuar pensant que els nostres llibres i els nostres diaris són els més bells i entretinguts que puguin sortir en el món sideral. Això, potser, és una mica bèstia, però és, sens dubte, el més prudent.

M.

FUTBOL

Els idealistes, els que es miren el futbol amb criteri plàtonic somnien amb una final Barça-Espanyol, que emocionï fins a les estàtues de la Plaça de Catalunya. No n'hi hauria per menys, i com la dita final s'haurà de celebrar a Madrid, aquell dia la ràdio fóra portadora d'angúnies i d'alegries, i mentre els uns es lliurarien a tota classe de disbauxes, batent-se molts "records" de salts d'alçària — tant botarien! — els altres menjarien adoquins per a sopar i l'endemà trobarien el llençol mullat de tantes llàgrimes com s'hi eixugarien.

Mes, val a dir que si aquest cas arribés, els que tindrien el melic en contracció foren els espanyolistes. I n'hi hauria per això i molt més! — Calculeu que després d'una sèrie d'anys dient "el año que viene lo seremos", han aconseguit poder dir "lo somos", i sols faltaria que el Barça els negués l'all-i-oli, quedant campió d'Espanya en lluita amb l'equip Campió de Catalunya.

Les mofes serien sagnants; la brometa que farien els blaugranes, fóra d'allò més mossegair; la tradició una vegada més s'hauria imposat, per a desesperació dels realistes i satisfacció plena o "intransferible" dels panxacontens clients de la "cancha" de les Corts.

Aquest any, l'Espanyol és el millor equip d'Espanya. Però, quan un hom està de pega!

A veure, a veure si els parroquians de la Maníguia hauran de recitar a allò que deia el poeta:

Después de mucho ganar,
y de sentirnos mojados,
tras el duro pelear
por los títulos soñados;
después de terrible espera,
cuando las pepas del Barça
se quedaron en la higuera,
haciendo un papel comparsa;
en calidad de **tercero**,
después de dejar que vengan
nos dicen "bona nit tengan"
y se quedan de **primero**.

Es terrible nuestro sino!
Muy amarga es nuestra vida!
perderemos pronto el tino!
nuestra idea es suicida!

Morir debemos,
ya lo sabemos,
dice el fraile convencido;
no lo seremos,
ya lo sabemos,
dice el socio **compungido**.

En las alas de la gloria,
nos alcanzó un perdigón;
nuestra esperanza ilusoria
se esfumó. Adiós Telón.

"Bueno", dirà el lector; molts versos i encara no sabem com van quedar diumenge. Teníeu raó. I perquè no sigui una informació incompleta, els direm que el Barça guanyà al Sevilla per 1 a 0, i que l'Espanyol apalissà l'Atlètic de Madrid, per 5 a 1.

PEPET

Obsequis

Hem rebut dos magnífics calendaris del *Paper de fumar "Gol"*.

Un calendari de la casa Danone.

Un altre de la casa Butsem.

La casa productora del paper de fumar "Smoking", ens ha tramès uns esplèndids calendaris setmanals.

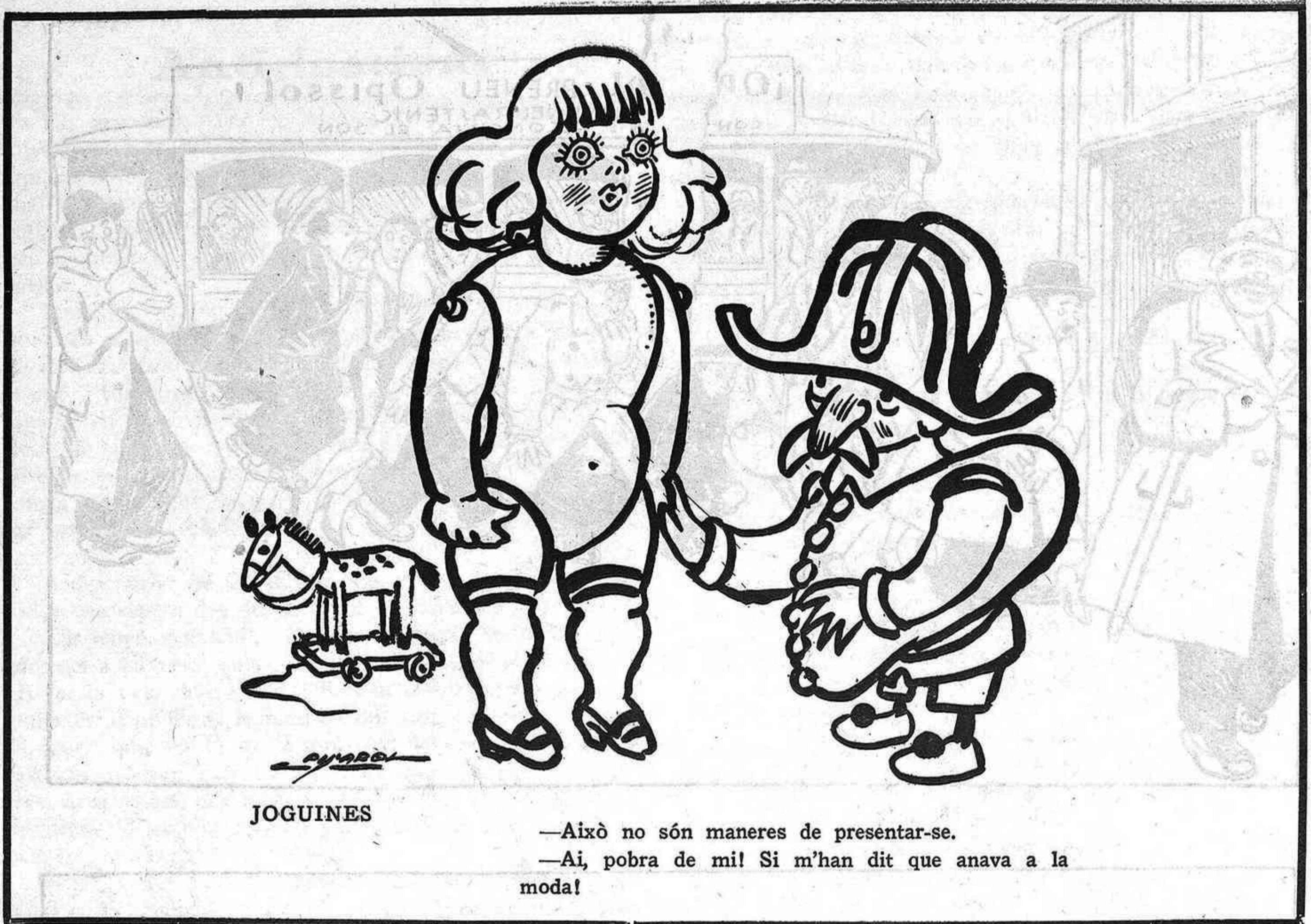
A. López Llausàs, impressor, un calendari setmanal editat a gran luxe.

Gràcies a tots.

DESPRES DE LES FESTES

—Les cués que més es veuen.

JOGUINES

—Això no són maneres de presentar-se.
—Ai, pobra de mi! Si m'han dit que anava a la moda!

TELÓ EN LAIDE

GRAN TEATRE DEL LICEU

Aquesta darrera setmana ens han posat "El rapto del Serrallo", de Mozart. Ja l'any passat havíem dit que les decoracions de l'Alarma produïen una bella impressió. Ara, hem de dir que la interpretació ha estat tan encertada, que no esperem tornar a veure un conjunt tan arrodonit.

Precisament aquest afinament ens mou a preguntar si no fóra possible de dar seguits el tercer i el quart acte, que en l'obra no són dos actes diferents, sinó dues escenes d'un acte sol. Tirat el teló després de la sorpresa dels trànsfuges: la música podia tocar aqueixa marxa turca que no sé perquè han intercalat aquí, malgrat que la seva orquestració, feta per no sabem qui, no s'adiu prou amb la de l'obra escrita per Mozart.

Escartat com un acte independent, el primer quadro queda excessivament prim i fins deixa la impressió d'una cosa desproporcionadament minsa. Preferiríem que es prescindís d'una de les dues decoracions, si la mutació no fos possible, que allò de l'embarcament tal vegada podria arreglar-se amb una adaptació del forillo.

Mes això no és una censura, sinó un desig de perfeccionar

encara més una representació que va sortir molt afinada. El públic, que el dia de la primera audició no era gaire nombrós al pati, per mor de la vaga de "chauffeurs", va subratllar amb les seves discretes manifestacions, algunes de les bellesaes de l'obra, i això és interessant de constatar-ho, perquè representa un avanç en l'educació del seu gust.

Ara no anem a descobrir Mozart, però no ens podem estar de dir que algunes de les àries, sobretot en l'acte segon, produeixen una impressió de gràcia i de perfecció insuperables. Sembla que en fer cantar a Constança, el romanticisme ha entrat ja en el segle XIX, mentre que les intervencions de Blonda tenen encara l'encís joganer i entremaliat de la música de calça curta i perruca empolsada.

La senyora Ioke, que a més de cantar bé, és molt maca, ens va fer una Constança exquisida. Jo diria que el públic no la va aplaudir com mereixia, per la perfecta vocalització i per la nitidesa de les notes, tal vegada perquè en els finals li flaqueja el volum de la veu, defecte que no ho és, perquè l'obra exigeix una bona i clara dicció, més que no pas els xiscles de l'energumen.

No voldríem acabar tots els elogis, sense fer-ne participar a la senyoreta Perrhas i al senyor Idmzen Oorff, que en els seus papers de Blonda i d'Osmin es distingiren tant per l'expressió com pel seu cant.

Però, cal dir que el mestre Marx Von Schillings, merescuendur-se'n la palma. Sota la seva batuta, l'orquestra del Liceu no ens va dar aquesta vegada, una lectura ajustada de Mozart, sinó una interpretació bellíssima.

NOVEDADES

Rosend Llates ha debutat, amb "Emigrants", com autor dramàtic. Es d'agrair que els empresaris obrin als poetes, i sobretot als joves, les portes del teatre.

Llastimosament "Emigrants", és poca cosa i ens fa concebre poques esperances en el talent dramàtic de Rosend Llates.

"Emigrants" és una obra grisa, difosa, impersonal, en la que manca nervi.

Per avui hi ha anunciada l'estrena de "Qui no és amb mi..." de Ramon Vinyes.

La propera setmana en parlarem.

ROMEA

Joaquim Montero, home expert en afers teatrals, ens ha donat una nova versió de la popular novella de Murger "Escenes de la vie de Bohème".

La versió — l'escenificació — no està més bé ni més malament que moltes altres de les que s'han fet fins avui. D'ara en endavant — perquè és segur que eixiran noves adaptacions — no en podem respondre.

Es cert que en el teatre hi han temes eterns: la gelosia, l'amor, la lluita de classes, etc. El que passa és que aquests temes s'han de tractar amb originalitat i frescor.

A Joaquim Montero no l'ha acompanyat la sort aquesta vegada. La bohèmia que ens presenta és una cosa freda, grisa, que rancieja. O és que això dels temes eterns també falla alguna vegada?

"Mimí" fa l'efecte d'una cosa passada de moda. I pobres de les coses passades de moda...

Tanmateix, l'aparició de "Mimí" ens causa una desagra-

dosa sorpresa. Això potser és degut a la manca d'una veritable direcció artística. Shakespeare, Millàs-Raurell, Roure, ... i Murger?

Home!

Maria Vila i Pius Daví, a qui hem aplaudit en altres ocasions no ens plagueren aquesta vegada. Als personatges de Rodolf i Mimí els donaren un to massa afectat i convencional.

BARCELONA

Enric De Rosas ha estrenat la traducció que de la "Llotja" ha fet Eduard Marquina. La traducció és impecable, pulcra. L'obra no ha perdut en ésser transplantada. Un retret, però, anem a fer-li a Eduard Marquina: el del títol, que ens sembla excessiu. El que passa a "La Llotja" — "El palco", en castellà — no és, sortosament "El drama de todos". Són molts els marits que no dubten si són enganyats.

Això a part, l'obra segueix conservant el seu noble esperit de bellesa.

La interpretació, digna dels més sincers elogis. Enric de Rosas fa del protagonista una creació magnífica.

Els altres intèrprets, correctíssims i mereixedors d'aplaudiments.

S'ha acomiadat la companyia, després d'aquesta estrena. I han debutat Aurora Redondo i Valerià Leon.

VICTORIA

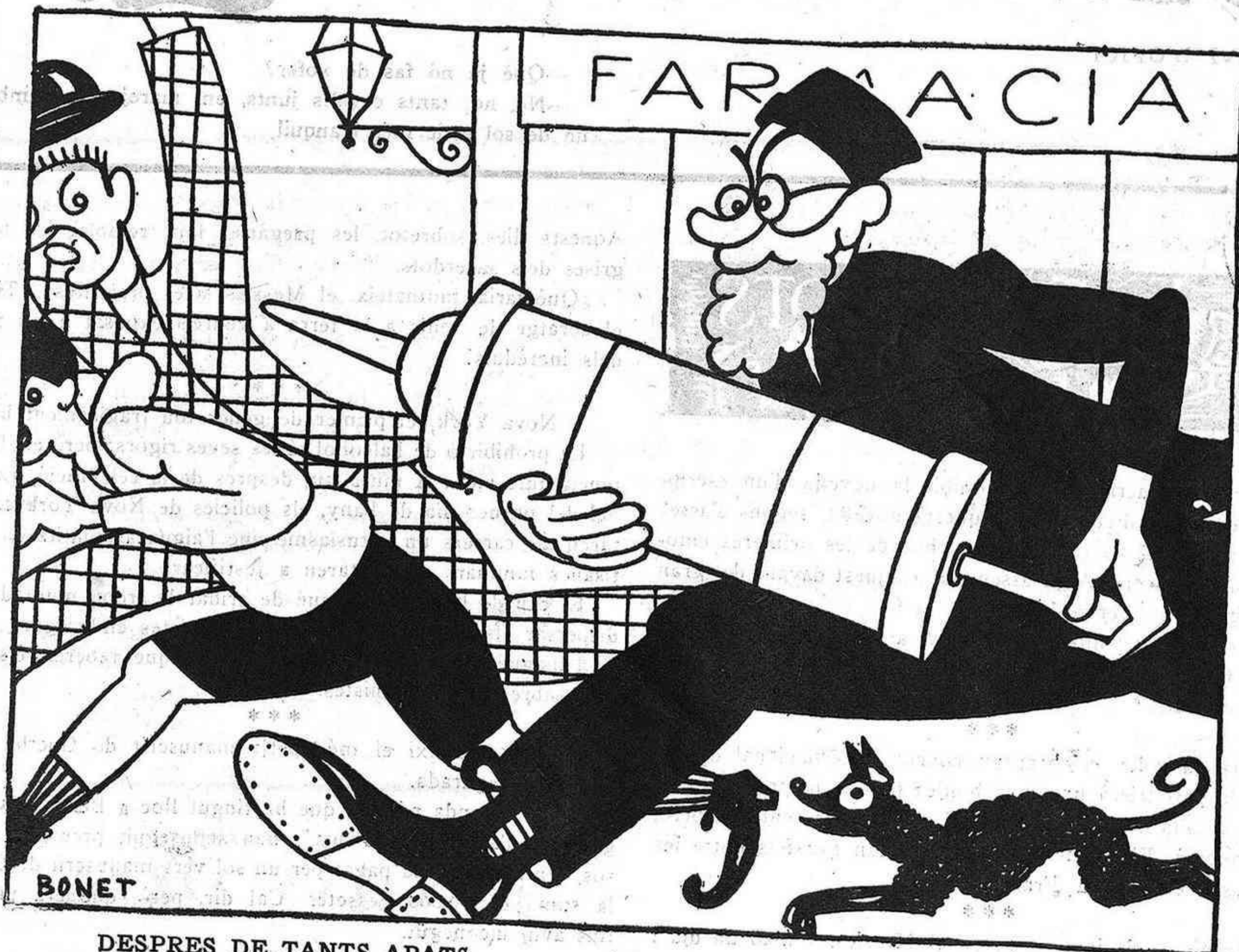
A Tino Folgar i Gabriel Olaizola, han succeït Pau Gorgé i Francesc Godayol.

Què l'èxit els acompanyi.

OLYMPIA

Una gran gentada, cada nit, a Olympia. "Museum", és un bon esquer. Veritablement, d'espectacles com aquest no se'n veuen cada dia.

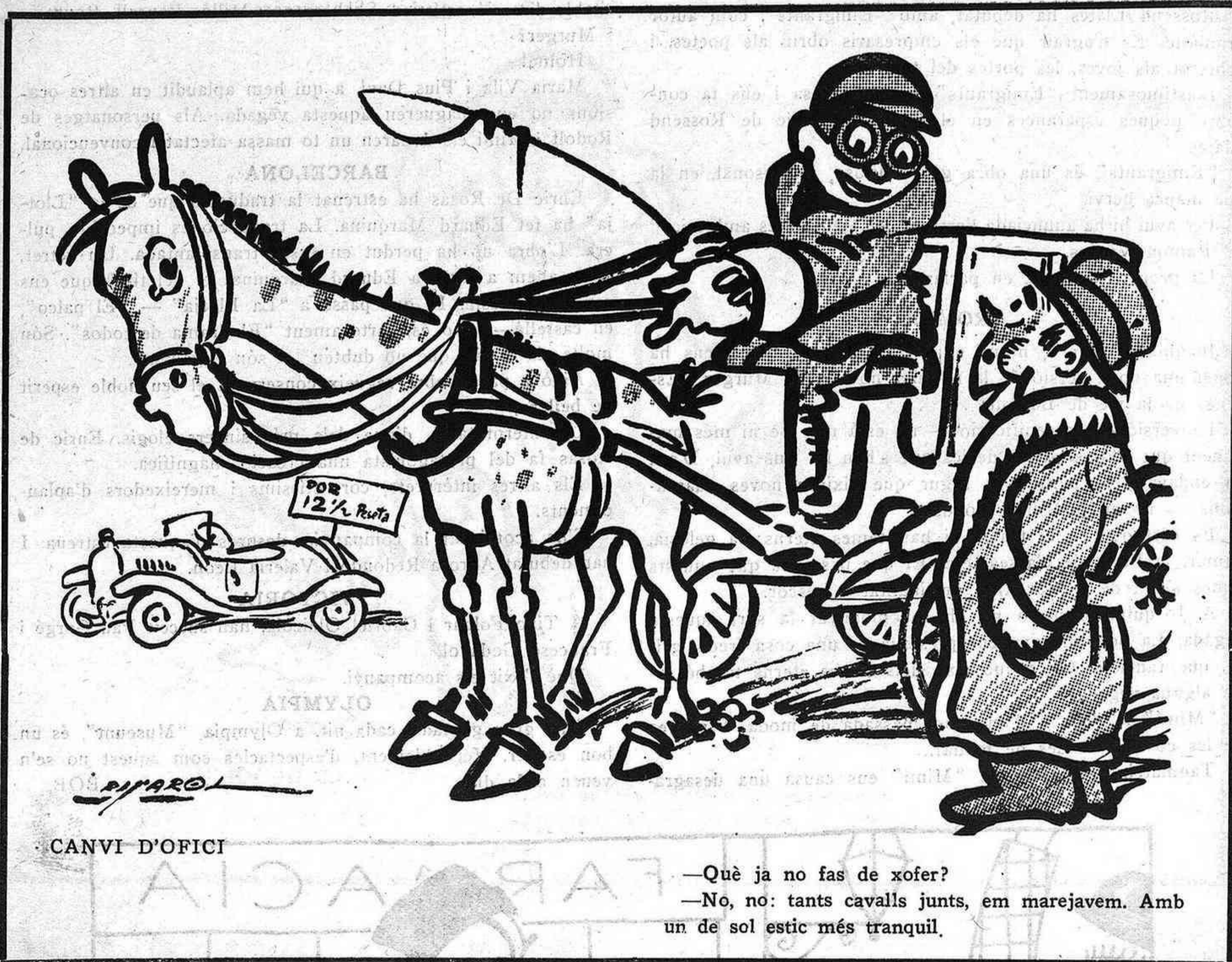
BOB.

DESPRES DE TANTS APATS

—Ara em toca a mi, i sense contemplacions.

CANVI D'OFICI

—Què ja no fas de xofer?
 —No, no: tants cavalls junts, em marejavem. Amb un de sol estic més tranquil.

ESQUELLOTS

La censura americana ha prohibit la novel·la d'un escriptor que té apenes divuit anys. Aquesta novel·la, segons s'assegura, és un estudi extremadament cínic de les primeres emocions d'un adolescent. Algú assenyala a aquest davant del gran dramaturg anglès Bernard Shaw.

—Una novel·la prohibida als divuit anys! — féu l'autor de "Cèsar i Cleopatra" — Quins fums que agafarà aquest minyó amb el seu èxit!

A França volen celebrar un concurs internacional de bellesa. Cada país triarà una noia bonica perquè hi prengui part. Rússia tan solts no hi és invitada. La seva representació, però, no hi mancarà. Els francesos la triaran tan satisfets entre les noies russes exilades a França.

A Jerusalem, els jueus esperen el Messies. I això un dia i altre. Tot Israel es passa la vida en pregàries i en maceracions.

Aquests dies, sobretot, les pregàries fan tremolar les barbes grises dels sacerdots.

¿Què faria, tanmateix, el Messies si es presentés? ¿Tindria el coratge de venir a la terra a veure's exposat a les mofes dels incrèduls?

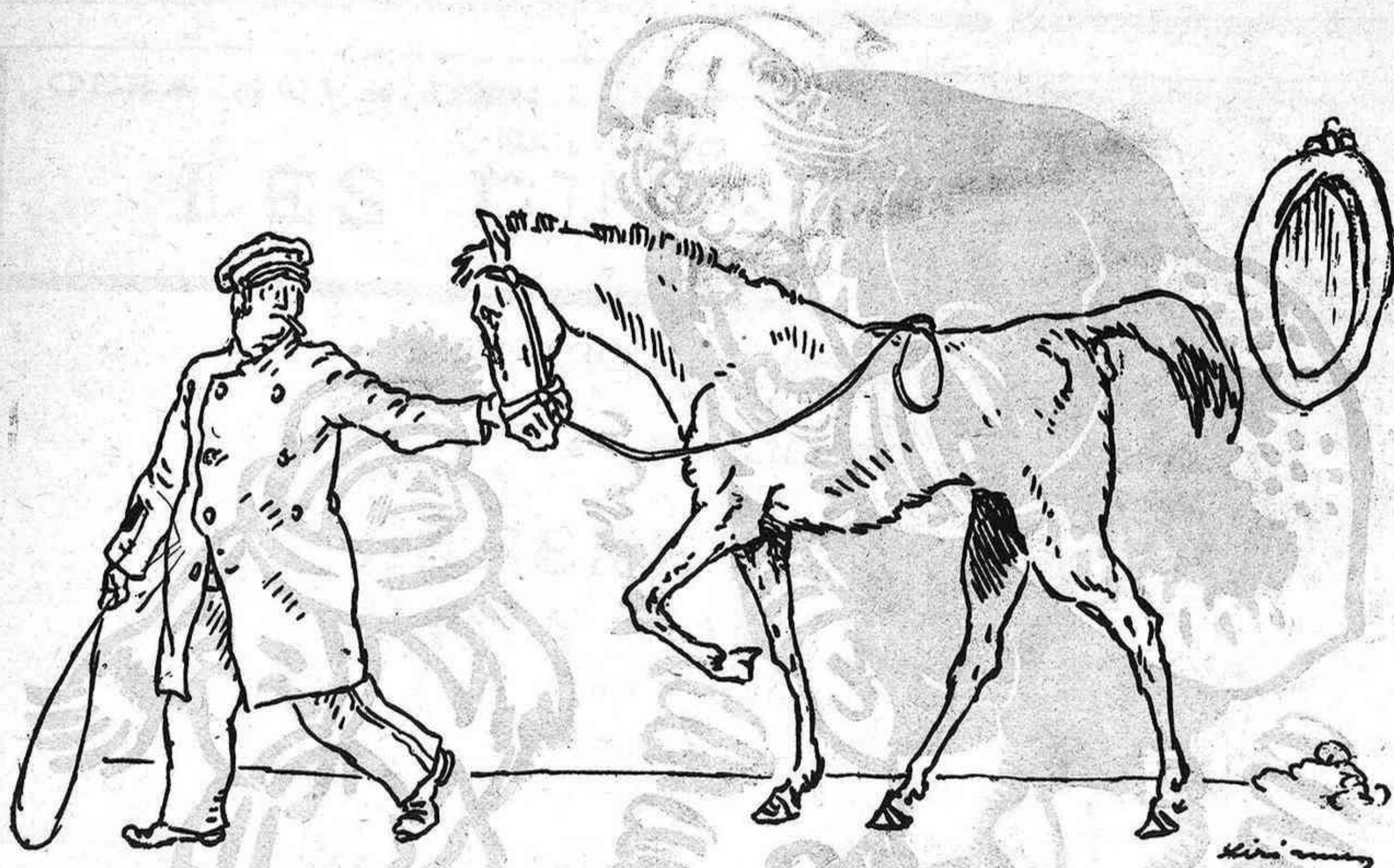
A Nova York, el primer de gener fou tràgicament humit. La prohibició de l'alcohol té les seves rigors; però els homes tenen llurs vicis. A mitja nit, després de la celebració tradicional del primer dia de l'any, els policies de Nova York constataren als carrers un entusiasme que l'aigua aromatitzada o les tisanes familiars no bastaren a justificar.

El cap de la policia hagué de cridar la tropa muntada, per dispersar els "entusiastes" i els verbenistes embriagats.

I hagué alguns nassos envermellits que reberen els cops dels sabres prohibicionistes.

El que poseeixi el més petit manuscrit de Goethe té la fortuna assegurada.

En una venda pública que ha tingut lloc a Berlín, els autògrafs de l'autor del "Faust", han aconseguit preus vertiginosos. Un aficionat ha pagat per un sol vers manuscrit de Goethe la suma de 72.000 pessetes. Cal dir, però, que era un vers fins avui inconegut.

RESURRECCIO

—Qui m'ho havia de dir, que a les meves velleses,
tornaria a servir.

dignataris, està fent un viatge al voltant del món. En alguns llocs la reben com a una princesa.

El poble d'Itàlia deu estar molt content!

Sembla que és de debò això de què a Badalona es construeix una plaça de braus.

La veritat, de Badalona en teníem un millor concepte: el d'una ciutat civilitzada.

Una dona ha venut la seva filla per vint-i-vuit pessetes. Sí, vaja: tenim la vida als encants.

El nostre company Opisso en la impossibilitat de donar les gràcies personalment, ens prega ho fem des d'aquestes columnes. Als compradors, a la premsa i al públic que ha visitat la seva darrera exposició.

La setmana que ve
Album Opisso

La nostra crítica sagristanesca aprofita, sempre que pot, l'ocasió de rebaixar el talent literari d'Emili Zola. Vegeu, en compensació el que recordava, no fa molt, una revista literària francesa:

Fa cinquanta anys que sortia un estudi de Zola sobre els novel·listes contemporanis d'ell. I sobta — diu l'articulista — de veure quina finesa d'esperit tenia aquest gran home. Al cap de tots els novel·listes col·locava Flaubert, Goncourt, Daudet. En canvi, als folletinistes com Feuillet, els col·loca en un rang manifestament inferior.

Un nordamericà excèntric s'entusiasmà llegint un article periodístic i ha deixat, en morir, un milió duescentes mil lliures esterlines a l'autor de l'article.

Que en vinguin d'excèntrics d'aquests, que aquí ens en convenen uns quants.

Rochefeller destina cent setanta cinc mil dòlars a obres filantròpiques.

Això es precis que ho llegeixin els nostres rics.

Una filla de Mussolini, acompanyada d'una petita cort de

COMPLIMENTANT L'ANY NOU

—Com li prova?
—Massa fred. Em sembla que m'en entorno.

RESPOSTES A PREGUNTES

J. M. (Palafrugell): Està bé, però un xic massa floral. Vostè pot fer coses millors.

M. F. (Valls): El director artístic ens comunica que els dibuixos que vostè ens tramet no són publicables. Ho sentim.

J. V. A.: No us podem dir quan, perquè hi ha molt original, però anirà.

A. D.: Ho sentim, però ho trobem vulgarot. Faci altres coses, que vostè té condicions.

P. G.: El que ens tramet no ens convenç. Tracti altres temes, que vostè té condicions.

E. M. C.: Anirà.

L. T. B.: Passa a "La Campana".

J. O. P. (Sant Joan de Palamós): No havem rebut res. Els versos passen a "La Campana".

J. A.: Un dels articles, va. L'altre "La comoditat i el tea-

tre", no. Del teatre se'n poden dir coses més interessants.

M. F.: No va.

H. R. C.: Calmi's. No escrigui tant. Deixi'ns reposar un xic. I pensi que els altres col·laboradors esperen lloc. De totes maneres, li agraïm la bona voluntat.

TAPES PER A REL·LIGAR

L'Esquella de la Torratxa

Tapes soles Ptes. 5

Tapes i rel·ligat » 7

Impremta L'Esquella i La Campana ; Olm, & Barcelona

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFON 18692

OBRA NOVA D'EN

SANTIAGO RUSIÑOL

LES DUES FILLES

PTES. 1,50

COL·LECCIÓ D'OBRES SELECTES

VAN PUBLICATS

Volum I

ESCENES DE LA VIDA BOHEMIA

per E. Murger

Versió catalana de E. LLUELLES

Pròleg de SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: Ptes. 2,50

Volum II

CONTRACTE SOCIAL

Per J. J. ROUSSEAU

Traducció i pròleg de
RAMON VINYES

Preu: Ptes. 2,50

AVIAT SORTIRÀ

Volum III

LA MONJA

d'En DIDEROT

Traducció i pròleg d'En LLUÍS CAPDEVILA

Pessetes 2,50

Acava de sortir el volum 1.^r de les Obres Completes d'En JOAN MARAGALL

POESIES

Ptes. 6,50

La setmana que ve es posarà a la venda l'Album titulat

BARCELONA OPISSO

DIBUIXOS D'

Preu: 7 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, rementant l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaixes.

FEMINISME

—No ho entenc! diu que és domadora de feres i no ha pogut domar el marit.